

CHOCERADSKÝ ZPRAVODAJ

Chocerady - Komorní Hrádek • Vlkovec - Růženín • Samechov • Vestec

• ROČNÍK 17 • KVĚTEN - ČERVEN 2011 • ČÍSLO 3 • ZDARMA •

POŽÁR SOKOLOVNY

Jakoby nešťastná náhoda chtěla potvrdit pověru o „černých“ pátcích 13-tého, právě v noci ze 13. na 14. května byla požárem poškozena jedna z nejvýznamnějších budov v naší obci – sokolovna. Jako naschvál den před derniérou Lucerny. Velkou posilou po této tragické události byla pro oba spolky – TJ Sokol a OVJK - ochota mnoha lidí, kteří okamžitě zareagovali, nabídli pomoc fyzickou, materiální, finanční.

Ohled po katastrofě se v regionálním tisku objevily spekulace, zda budova vůbec vydrží apod. Tyto pesimistické odhady se sice nenaplnily, ale škody jsou přesto značné. Cenu střechy lze odhadnout, i cenu

nových parket nebo stropů, těžko ale změřit hodiny, dny, měsíce dobrovolné práce mnoha lidí věnované sokolovně a divadlu a nyní během jediné noci zmařené. Těžko změřit ztracené bohatství v podobě mnoha desítek kostýmů, rekvizit, kulis, které opakovaně sloužily v mnoha divadelních představeních a jejichž nezanedbatelná část prošla šikovnými rukama místních švadlenek, malířů a kutilů.

Přes rozměr katastrofy nikdo z členů obou spolků nezapochyboval, že sokolovna se vrátí do původní podoby, i když to i po obnově střechy bude stát ještě mnoho práce. Držte tedy oběma spolkům palce a pomozte, můžete-li.

Klára Růžicková

Požár sokolovny pohledem hasičů

Od zařazení naší jednotky do Integrovaného záchranného systému ČR v roce 2009 jsme byli povoláni již k několika desítkám událostí.

Požár střechy choceradské sokolovny 14. května 2011 byl však svým rozsahem doposud největší z nich. Ve 2:14 v noci byla operačním střediskem členům výjezdového družstva doručena na mobilní telefony SMS zpráva s vyhlášením poplachu a s pokynem výjezdu k požáru budovy. Ze základny v Samechově vyjela jednotka v počtu 6 členů přibližně ve 2:20 a na místě události byla ve 2:30. V tuto dobu již prostupoval oheň půdou nad střechem v severní části sokolovny. Zajistili jsme vypnutí přívodu elektrického proudu do budovy a přístup hasičů až ke vstupu

na půdu. V první fázi jsme použili k hašení jeden C proud tažený z cisterny našeho vozu vnitřkem budovy k místu požáru. Půda již byla ve značném stádiu zahoření. Pro velký žár a husté zakouření nebylo možné postupovat přímo do prostor půdy. Několik minut po naší jednotce dorazila na místo i profesionální jednotka HZS z Benešova a následně po ní v krátkých intervalech i další povolané sbory. Celkem bylo přítomno 6 hasičských jednotek - HZS Benešov, SDH Samechov, Ondřejov, Soběhrdy, Teplýšovice a Sázava. Použito bylo 6 cisternových vozů, do kterých byla nepřetržitě čerpána voda z návesního rybníka a z řeky. Na místě byla i vysokozdvíhací plošina pro hašení z výšky. Protože hořela střešní konstrukce, eternitová krytina, ale i kostýmy a kulisy, byl celý prostor zamořený štiplavým dýmem. Z tohoto důvodu museli hasiči používat dýchací techniku. Do vnitřku budovy bylo postupně nataženo několik hasebních proudů, včetně

PŘIPRAVOVANÉ AKCE

Beat Fest Vlkovec

Krčma u Žraloka zve všechny příznivce na minifestival hudebních skupin. Uskuteční se v sobotu 23. července od 15 hodin na otevřené scéně u řeky pod „Žralokem“. Můžete se těšit na vystoupení celkem 5 kapel.

Choceradská pouť

Od 8. do 14. srpna se nejen děti mohou těšit na pouťové atrakce, které na tyto dny zakotví v prostoru za hotelem Ostende. Hlavní pouťový program je plánován na sobotu 13. srpna, kdy pouťové atrakce doplní prodejní stánky a ukázky řemesel. V podvečer vystoupí mažoretky Smetanky a skupina country tanců. Večer pak čeká zájemce taneční zábava pod širým nebem v areálu hotelu Ostende.

Žralokovy necky

Krčma u Žraloka pořádá v sobotu 27. srpna již 14. ročník tradiční soutěže originálních plavidel – Žralokovy necky. Sraz a přihlašování plavidel bude od 13 hodin, start v 15 hodin.

Podrobnější informace ke všem akcím najdete na plakátech.

vysokotlaku. Požár se rozšířil propadlem z půdy na jeviště v prvním patře, kde shořelo jevištní vykrytí, opona i ostatní věci. Jen díky včasnému uhašení jeviště nedošlo k požáru v sále. I přes to, že shořela celá střecha, jeviště i vybavení, je nutné říct, že pokud by došlo k nahlášení požáru snad jen o chvíli déle, mohly být škody mnohem větší. Naše jednotka zůstala na místě do odpoledních hodin a zajistila dohlídku požářiště, pomohla s vynášením věcí a vymetáním vody. Domnívám se, že tato nešťastná událost potvrdila, jak důležité je mít dobře fungující hasičskou jednotku přímo v obci, a jak významnou roli mají sbory dobrovolných hasičů v integrovaném záchranném systému.

Martin Kůrka, starosta SDH Samechov

Sokolovna po požáru

Od požáru sokolovny dne 14.5.2011 se členové obou spolků denně podílejí na úklidových a likvidačních pracích.

Byl odvezen a uklizen nepoškozený nábytek a zbývající kulisy a kostýmy. Hned v ranních hodinách 14.5. byly odstraňovány následky škody, vysoušena podlaha v sále, likvidována a odvážena střešní krytina, spadlé trámy, které sházeli hasiči. Místo bylo dokumentováno fotografováním, zajištěno bezpečnostní páskou.

15.5. pokračovaly úklidové práce a příčiny požáru vyšetřovala Policie ČR a Hasiči ČR. Oficiální zpráva o příčinách

požáru zatím nebyla podána.

V dalších dnech bylo stavěno lešení v sále pro případnou podporu stropu, byla vysoušena podlaha v sále a přísálí, čištěny schody, chodby, řezány trámy na ohořelé střeše, čištěny židle, dovezeny plachty na zakrytí střechy, vyklížena půda, odváženy kontejnery, v nichž byl odpad řádně tříděn.

Od 19.5. se podle plánu připravovalo lešení na zakrytí střechy, probíhal úklid komunikace a prostoru v okolí budovy.

23.5. se sešli členové obou spolků a projednali další postup prací, byli seznámeni s výsledkem jednání zastupitelstva OÚ Chocerady o finančním příspěvku oběma spolkům, s předběžným vyjádřením statika, s plánem nového zastřešení budovy.

V dalších dnech se stále pokračuje v úklidových pracích a v provizorním zastřešování sokolovny, s přípravou opravy parket a jejich vysoušení a s vysoušením zdíva.

Členové obou spolků děkují všem, kteří pomáhají při všech činnostech k odstraňování škod a za finanční příspěvky.

Sokolovna - pohled stavební

Oblouková konstrukce krytá plachtou, kterou nyní vidíte, byla vytvořena tak, aby umožňovala pohodlnou práci na střeše před její obnovou – pod ní je možné staticky ztužit budovu, vybetonovat pozední věnce, provádět nadezdívky a opravy říms, odklízet násypy stropů, osadit pozednice a započít tesařské práce na krovu.

Válcová konstrukce, která se objevila nad sálem, není předzvěstí netradičního, avantgardního řešení tvaru střechy, které by snad někdo chtěl prosazovat. Naopak, všichni se shodli na tom, že mansardová střecha nad sálem bude obnovena ve

stejném tvaru, jak byla. Před likvidací trosek byly původní tvar a profily konstrukce krovu zaměřeny, aby bylo z čeho vycházet po obnově. Na konstrukci byly dobře čitelné 2 etapy stavby krovu, kdy krov původní dlouhé valbové střechy, spojovaný ještě dřevěnými kolíky, velmi robustní a staticky spolehlivý, byl rozebrán pouze v nejnútnejším rozsahu. Pro zastřešení vyššího prostoru sálu byla pak vytvořena na původním krovu nezávislá konstrukce, tvořená už modernějšími tesařskými postupy.

Musíme ocenit kvalitu návrhu tehdejší přestavby sokolovny. Mansardová střecha vytvořila budově elegantní korunu a

Fotodokumentace o postupu prací a výše finančních příspěvků jsou průběžně zveřejňovány na www.divadlochocerady.cz.

O průběhu všech jednání, pracích, plánech na opravu sokolovny budou informace v dalších číslech časopisu.

Miroslava Cinkeisová, vedoucí OVJK
Vladimír Zíka, starosta TJ Sokol

původní podélné budově vtiskla výrazný symetrický tvar, komponovaný pro pohled od mostu.

Při obnově budovy budou zachovány původní tvary mansardové střechy. Pouze bude změněna krytina – eternitové šablony budou nahrazeny taškami (ostatně, i původní krytina budovy byla tašková). Provedení tesařské konstrukce se však poněkud změní – např. usilujeme o zvýšení úrovně stropu nad jevištěm. Jsme rádi, že sál zůstal ušetřen větších škod a že bude moci být zachován jeho strop.

Ing.arch.Petr Růžička

Sokolovna před požárem

Ve vzpomínkách o Sokole nešlo samozřejmě nezmínit se o budově, na kterou je každá obec pyšná, o budově, která nese název podle spolku. O budově, je-li v obci, po kostelu, faře a jistě ještě škole nejvýznamnější. Co se týká budov, pošta se snad neurazí, a snad ani radnice, která u nás ale vlastně není. V jednom z těchto vzpomínání padla zmínka o poslední přestavbě budovy do její dosavadní podoby po jejím darování chočerským spolkům Tělocvičné jednotě Sokol a Občansko - vzdělávací jednotě Komenský v roce 1921. Nevyhovující prostory pro činnost obou spolků vedly tehdy k návrhu úpravy budovy v podobě nástavby sálu pro vzdělávání v duchu cvičení tělesného, ale také a možná ještě více v duchu duševním, kterým bylo vytoužené divadlo a všeobecná osvěta. Vznikla tedy přestavba, aby obě touhy spojila. Přestavba ta se tehdy vykonala dle projektu Rudolfa Tuky (podepsán je tímto jménem a nikoliv Vojtěch uvedený v kronice), architekta tč. z Hvězdonic, a celá (pře)stavba proběhla od

podzimu do jara 1922. Slavnostní otevření tělocvičny a nové scény se konalo 30. července.

Je jen čirou náhodou anebo snad osudem?, že postrádaný plán přestavby z těch let byl jen před nedávnem, z kraje roku, objeven mezi jiným materiálem v archivu zámku Komorní Hrádek a navrácen zpět do Choceřad.

I když požár torzo trámů podkroví po sobě zanechal, je přeci jen náhodou či snad oním osudem, ať však tak či onak, jistě milým a šťastným objevem, že původní plán existuje a přispívá i když jen spíš nostalgicky k rekonstrukci, která nemusí

být jen podle představ a pouhého obrysu i přes všechny možnosti, které nyní máme a nespočetné množství fotografií, které sokolovnu zobrazují, zpravidla však z průčelí.

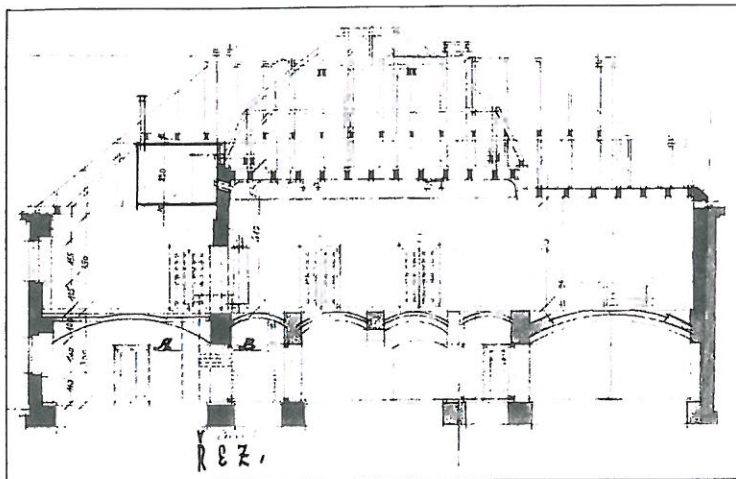
Několik vět k historii a chodu budovy

Na to, jak se stala významnou a nepostradatelnou pro nás a generace před námi, mnoho o ní před přestavbou a o jejím vzniku nevíme. Jen tolik, že odhadem má za sebou pár století, v době oné přestavby její stáří, resp. chod hostince s historií odhadnutou na cca 250 let.

Sokolovna knížecí, správněji ještě tehdy hostinec Na knížecí

Nápovědou z kroniky první zmínka o krčmě v Choceřadech pochází již z r. 1428. Že by to byl grunt této dnešní, byla by jen spekulace. Poloha a charakter vlastní stavby i skladba čp. 4 by však velice napovídala a je více než pravděpodobná.

Opřeme se však jen o to, co prameny a vzpomínky uvádějí. Před vznikem sokolovny krčma pro formany či zmíněný hostinec Na knížecí, zájezdní, při panské cestě z Prahy na jih.

Průčelí sokolovny a nadstavbou z plánu R. Tuky

Že knížecí byla, ví snad každý, a kdo ne, tak budiž známo, že ji kníže Antonín Khewenhueller - Metsch spolu s částkou 100 tis. Kč daroval v roce 1921 choceradským spolkům TJ Sokol a dramatickému odboru OVJ Komenský. Chybějící peníze na přestavbu dle zmíněného plánu zapůjčil na nízký úrok hvězdonicový továrník Karel Jasanský ve výši 160 tis. Kč. To choceradští svojí plí a práci podle všeho splatili.

Sokolovna před přestavbou

Sokolovna divadelní

Dramatický soubor Občansko-vzdělávací jednota Komenský byl ustaven 25. prosince 1904. První hry – aktovky se konaly na provizorním jevišti postaveném na nízkých kozách v nízkém sále ještě toho hostince. Provizorní prostory pro hraní poskytl jim pro stísněné poměry na čas Zdeněk Vávra, jeden z prvních režisérů, ve stodole svého mlýna. Provizorním, „prozatímním“ divadlem se stala také na čas kolna vedle hostince. Je opravdu těžké představit si, v jakých podmínkách a obráceně s jakým nadšením tehdy choceradští ochotníci své hry předváděli.

Sokolovna sokolská

TJ Sokol byl ustaven v první půli prosince roku 1912 a také tento spolek postrádal vhodný prostor pod střechou, neboť cvičil ve stejném, jak zapsáno - cituji - začouzeném, sále hostince. A toužil stejně jako OVJK po novém sále pod křídly sokolského znaku.

Oběma spolkům se tedy touto přestavbou dostalo toho, po čem se jim snilo. Postavili si svoji aulu s přáním mít ji výhradně pro svou činnost sokolskou, divadelní a všeobecně osvětovou, bezpochyby s dobrou vírou na věky. „Nastaly dny rušného závodění v práci, snad nejkrásnější kapitola našeho života vůbec. Ke cti mladých budiž podotčeno, že oni nesli palmu prvenství, když po denním zaměstnání bourali zdivo a za zpěvu a veselí pracovali na novém společném stánku“ (citováno ze Stručného dějinného nástinu obou spolků od Fr. Pobudy z r. 1926).

Sokolovna restaurační

Nejstarší zmínka, vzato z kroniky, o nájemci v knížecím hostinci je o Matěji Jedličkovi, původně šenkýři na Komorním Hrádku, který si pronajal hostinec kolem roku 1860, uvádí Jan Kamelský. Matriční záznam k čp. 4 z roku 1850 zní již ale na to jméno. Matěj tedy byl již nájemníkem nejméně o 10 roků dříve. Jeho jméno je spojeno se synem Karlem, jenž později

založil u rybníka nejstarším pamětníkům ještě známý hostinec U Jedličků, v čp. 62. Nájemcem byl také řezník Josef Bernard, zase jméno, které známe, relativně až do nedávna ve spojení s vyhlášeným

řeznictvím syna Jana na Malé straně. O dalších nájemcích Miltnerovi, Grossovi a Linekovi již zmínky ve statích sokolských padly.

Sokolovna od té doby do požáru

Nikdy od té doby svého názvu nezměnila, i když krušné doby zažila, a do poslední chvíle před postavením tělocvičny školní dobře svému účelu pro tělesnou výchovu sloužila. A stejně tak a opět možná ještě více účelu k divadelní činnosti, byť se dvěma přestávkami, když tou první byla válka a tou druhou mezera po smrti dr. Musila. A slouží dodnes, tedysloužila před požárem. A také pohostinství, sice zase s přestávkami, obřadům, zábávám a plesům, karnevalům. Sloužila též spolkové knihovně - původně, a také škole a dokonce obchodu, biografu, besedám a koncertům, setkáním a zkrátka všemu, co s kulturou souvisí. Není divu, že je domem v obci ústředním. Je jen opět ironií, že před nedávnem vykrášlena skvělou novou malbou sálu nachází se v tomto bídém stavu. Nečekaně skončila po dvacetidvou letech i novodobá restaurace SportKlub, kdo by to byl čekal.

Jako by těch náhod bylo málo, máme foto z ptačí perspektivy zámku KH, pořízené pro webové stránky Chocerad pouhý týden před vyhořením.

Sokolovna. Je to prostě stánek, bez kterého si lze jen sotva naši obec představit. Co se týká hostinců, máme už ty zkušenosti s požárem, co se týká divadla, doufejme, že tato její smutná premiéra byla i derniérou. Je to stánek, s mírnou dávkou odvahy přirovnáno k paralele s ND, což jistě leckoho z nás napadlo. Stalo se, co se stalo, to se bohužel už stává.

I když slzy skáply a v srdci píchlo nad tou spouští, záhy po tom šoku našly se hned síly a vstřícná pomoc pro záchranu toho, co po požáru zbylo a pro ochranu před dalšími hrozícími škodami. A nám ta trpká skutečnost velí jediné – postarat se ni, o tu „dámu“, o budovu vprostřed našich Chocerad, o budovu, která naši obec kráší, která tolik pamatuje, vítá nás a hostí, ale také očekává, že jí péči věnujeme. Je to naše povinnost, už jen proto, že je věnem knížecím a odkazem předků, a že si svou pozornost zaslouží. Úkolem je zachránit ji a dále chránit a o ni pečovat. Vraťme jí to, o co přišla, co jí oheň vzal a nutná voda dokonala, dejme jí to, co teď nutně potřebuje, co jí bezpochyby náleží, neboť jen tak se dočkáme, že se nám zas odvděčí.

Sokolovna z náhledu ze zámku Komorní Hrádek 7.5.2011

A na závěr dvě poznámky: ta první jsou moudrá slova toho rána 14tého, že zaplatpánbůh, nikomu se nic nestalo. Ta druhá je mé přesvědčení, věřím však, jak už psáno, nejen mé. To, že prošla vším, čím měla, staletími, postavena a přestavěna stála, stojí a bude zase stát. Nezáleží totiž, dle mého, na době, nezáleží na režimu; vše je v nás, vše je v lidech, i v dobách nejtěžších.